

רכישת הבית לא פתרה במלואה את בעיית הצפיפות, שהביאה לידי ההצעה לרכישת הבית החדש, וההוצאה לפועל של התכנית המקורית תדרוש כספים נוספים ניכרים.
(ג) רק לאחר חתימת החוזה, בסוף שנת 1952, שיגר המשרד עובד לבדיקת המצב במקום.

(2) התקנת הסקה מרכזית בקריה בירושלים

משרד החוץ, שבניינו נבנה בקריה בירושלים על ידי לשכת הקריה, התקין בעצמו, שלא באמצעות לשכת הקריה ובלי בדיקתה, הסקה מרכזית, מתוך שראה בזה דחיפות מיוחדת עם בוא החורף. לא נערך חוזה עם הקבלן. למשרד החוץ לא היה לכתחילה כיסוי תקציבי לעבודה זו והוא מימן אותה בעצמו באופן ארעי. בינתיים הוסדר הצד התקציבי של העניין על ידי אישור האוצר.

IV. משרדים שונים

1. משרד ראש הממשלה

א. במשך השנה הנסקרת, כבשנה הקודמת, חלו שינויים במבנה המשרד :

(1) המדפיס הממשלתי הועבר למשרד האוצר.

(2) תפקידי האגף למדע ולפיתוח טכני הועברו בחלקם (סיוע טכני) ללשכה לסיוע טכני, שהוקמה במאי 1953 במסגרת המשרד הראשי, ובחלקם (הזמנת מומחים מחו"ל) הועברו לסוכנות היהודית.

(3) נציבות המנגנון אורגנה על בסיס חדש : הוקמו בה שתי יחידות ראשיות, אחת המטפלת בענייני תכנון, ארגון והדרכה, ואחת המטפלת במעמדם האישי של עובדי המדינה ותנאי עבודתם.

ב. פעולות מחלקת הכספים, המשרד הראשי, הלשכה המרכזית לסטאטיסטיקה, המועצה המדעית, אגף המדע ושירותי המודיעין שימשו נושאי הביקורת בשנה הנסקרת.
בעקבות ביקורתנו הונהגו שיפורים ברישום ציוד המשרד ובפיקוח עליו.

פגיעות בחוק או בעקרונות החסכון והיעילות

(1) מילוי התחייבויות כספיות כלפי גופים לא ממשלתיים

בשני המקרים המובאים להלן מילא המשרד את התחייבויותיו לחברות נסיעה רק לאחר תקופה ארוכה ובלחץ של הגשת תביעה משפטית נגדו.

(א) בסוף שנת 1951 אישרה הוועדה הבין-משרדית לנסיעות עובדי המדינה את נסיעתו של מנהל אגף במשרד. לנסיעה זו הוזמנו כרטיסי רכבת ומטוס ומטבע חוץ בסך של כ-1,500 ל"י. כיוון שנתגלעו חילוקי דעות בין המשרד לבין החשב הכללי בדבר הכיסוי התקציבי של הוצאה זו, שולם לחברה המגיע לה רק ביולי 1952, אחרי שחברת הנסיעות תבעה את משרד ראש הממשלה למשפט, ואחרי שהיועץ המשפטי של הממשלה הציע לחשב הכללי להעמיד לרשות המשרד תקציב למטרה זו.

(ב) המועצה המדעית התחייבה לכסות חלק מהוצאות נסיעתו של נציג ארגון מדעי בישראל לוועידה בינלאומית, שהתקיימה במאי 1951. בקשר לנסיעה זו הוזמנו אצל חברת נסיעות כרטיסים בסך 187,500 ל"י. רק אחרי שהחברה הגישה תביעה משפטית, קיום בירור פנימי במשרד, שקבע את נכונות ההתחייבות, והכסף שולם בנובמבר 1952.

למילוי התחייבויות כספיות במועדן על ידי הממשלה כלפי גופים בלתי-ממשלתיים נודעת חשיבות גם מבחינת קיום יחסי ציבור תקינים.

(2) חלוקת מקלטי רדיו

בשנת 1950 קיבל נציג ישראל בחוץ לארץ 500 מקלטי רדיו במתנה לשם חלוקתם בין עולים.

חדשים ; המקלטים הועברו לשירותי המודיעין לשם חלוקתם. מטרת המתנה הייתה, שעם התחלת ה-שידורים לעולה יועמד מספר גדול יותר של מקלטים לרשות עולים חדשים לשם קליטתם הרחבת.

חלוקת המקלטים, שנמשכה עד שנת 1952, בוצעה בצורה הבאה : 414 מקלטים נמסרו לשם חלוקתם בין עולים חדשים, מהם למשרד החינוך והתרבות 122, והשאר למוסדות שונים, ביניהם מחלקת הקליטה של הסוכנות והמדור לתרבות של ההסתדרות.

יתר המקלטים לא חולקו למטרה שלה נועדו, אלא ניתנו בעיקר ליחידות ממשלתיות לשימוש משרדי. שירותי המודיעין לא קבלו רשימות על ביצוע החלוקה בין העולים על ידי המוסדות.

2. משרד הבריאות

א. במשרד הבריאות המרכזי נבדקו פעולות האגפים לשירותי ריפוי, לרפואה מונעת, לבריאות הנפש, למקצועות רפואיים וכן מחלקות האגף לאדמיניסטרציה כללית, כגון מחלקת הכספים, הא-ספקה והשירותים ובית המרקחת המרכזי, המשק והמוכירות. הביקורת עסקה גם בפעולות מחלקת הרוקחות ומחלקת האחיות, הכפופות ללשכת המנהל הכללי.

במחלקת האספקה המרכזית נבדקו סדרי הזמנת סחורות בארץ ובחוץ לארץ, אחסון וחלוקתן.

ב. ערכנו ביקורת בכל בתי החולים הממשלתיים לסוגיהם, לשכות הבריאות המחוזיות, תחנות הסגר ומעבדות. בשני בתי-חולים נבדקו המבנה הארגוני והתליכי העבודה (ראה לעיל -ביקורת המשקיות, עמ' 14).

בבתי החולים נבדקו סדרי ניהול הכספים ורישומם, החזקת המלאי והציוד במחסנים ובמחלקות, שיעורי הבלאי ואבדן של ציוד משקי. במקומות שונים בדקנו את סדרי האשפוז, מתן שירותים לעובדי בתי החולים והטיפול בגביית חובות בעד אשפוז.

בלשכות הבריאות בדקנו את הסדרים האדמיניסטרטיביים, סדרי הפיקוח על התברואה ומידת התיאום בין הלשכות לבין מחלקות הבריאות של הרשויות המקומיות.

ג. משרד הבריאות ארגן חוליית ביקורת מיוחדת לבדיקת הטיפול במלאי ולהדרכת העובדים המטפלים בו ; חוליה זו החלה בפעולתה בינואר 1953. לידי צעד זה הביאו תוצאות ביקורתנו במספר בתי חולים, שבהם אחוז הבלאי היה גבוה. נתברר, שקיימות אמנם סיבות אובייקטיביות למצב זה, כגון שבירות החומר ושימוש תכוף, אולם בחלקו נגרם על ידי חוסר פיקוח. בכמה בתי חולים היה בלאי של חמישים עד שמונים אחוז מן המלאי תוך תקופה קצרה עד כדי רבע שנה. גם כביסת הלבנים, הנועשת במכבסות חוץ בלא אפשרות פיקוח, משמשת גורם חשוב לשיעור הגבוה של הבלאי.

ד. הצבענו על הצורך בתיקון של ליקוי, שכבר צוין בדו"ח השנתי מס. 3 (עמ' 67, ב. 2 (ב)) וש-נקבע גם בשנה הנסקרת בכמה בתי חולים: שימוש בכספי ההכנסות מדמי אשפוז החולים ומדמי הכלכלה הגבים מעובדי בתי החולים לתשלום לספקים בעד אספקת מזון או לספקי שירותים - במקום העברת כספים אלה לקופת האוצר.

ה. בהמשך לביקורתנו בוצע שיפור במבנה ובארגון של המשרד בתקופת הדו"ח.

ו. קבענו אי-התאמה ברישומם של כנקסי תלושים לדלק לחודשי מאי-יולי 1952. היקף ההפ-רשים בתלושי הדלק היה 3,500 ליטר. לדעת המשרד נגרם הפרש זה על ידי רשלנותו של עובד, שפוטר בינתיים.

א. ליקויים שלא חוקנו או לא הוסברו כראוי

בתי חולים לחולי נפש

קיימים 4 בתי חולים לחולי נפש. בעוד ששניים מצאו דרך להתגבר על הקשיים האובייקטי-